

FICE

Fédération Internationale des Communautés Educatives
Internationale Gesellschaft für erzieherische Hilfen
International Federation of Educative Communities
ONG-UNESCO/UNICEF/ECOSOC/CONSEIL D'EUROPE

**NEVELŐ OTTHONOK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE
MAGYARORSZÁGI EGYESÜLETE**
1021 Budapest, Húvösvölgyi út 165. 1281 Budapest 27, Pf. 22.
E-mail: ficie@ficeme.axelero.net
. / FAX: (36-1) 200-79-61 ; 392-79-88

ETIKAI KÓDEX

A FICE (Nevelő Otthonok Nemzetközi Szövetsége) Magyarországi Egyesületének Etikai Kódexe

(A) A kódex célja, érvényességi köre

1.

Az Etikai Kódex a FICE Magyarországi Egyesületéhez tartozó, gyermekvédelmi szakellátásban tevékenykedő személyek és intézmények munkavégzését meghatározó szakmai etikai normákat tartalmazza.

2.

Az Etikai Kódex a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezményre és a FICE nemzeti szekciói részére készült etikai kódex szerkesztési ajánlásra támaszkodik, figyelembe véve és integrálva az Etikai kódex pedagógusoknak és A Szociális Munka Etikai Kódexe foglalkozási körünkre vonatkozó normatíváit is.

3.

Az Etikai Kódex a gyermekvédelmi szakellátás folyamatában résztvevők értékeinek és emberi méltóságának megőrzését, helyreállítását és kiteljesítését szolgálja, valamint elősegíti a szakma elkerülhetetlen etikai dilemmáiban való eligazodást és azok feloldását. Erősíti a gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak, s ezen belül a FICE-hez tartozók etikai alapú összetartozását.

(1) Az Etikai Kódex célja az is, hogy tájékoztassa a gyermekvédelmi szakellátás partnereit a szakellátás FICE-hez tartozó munkatársainak erkölcsi normáiról.

4.

A gyermekvédelmi szakellátás olyan szakmai tevékenység, amely a gyermekvédelemben dolgozók felelősségét meghatározó etikai elveken alapul. A szakellátásban tevékenykedők felelőssége, hogy a saját kompetenciájukon belül nyújtsák a tevékenység szolgáltató jellegének megfelelően szakmai szolgáltatásaikat.

5.

A gyermekvédelmi szakellátási tevékenység jogszabályban meghatározott képesítési követelmények alapján elsajátítható szakmai ismeretekre, továbbá tapasztalatokra, valamint készségekre és értékekre épül.

6.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak felelőssége a gyermekekkel, fiatalokkal, hozzátartozóikkal, a munkatársakkal, a munkaadókkal, egyéb szakmák képviselőivel való együttműködésre terjed ki.

7.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai felelősséggel tartoznak az általuk vezetett segítő folyamat minőségéért.

8.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai felelősséget vállalnak a gyermekek és fiatalok érdekeinek érvényesítésében.

9.

Az Etikai Kódexbe foglalt normák vállalása mellett a FICE Magyarországi Egyesületének intézményi tagjai szakmai programjukban is elkötelezik magukat.

10.

Az Etikai Kódex előírásaiból minden szakellátási munkatársra - aki FICE-tag - annyi vonatkozik, amennyi betöltött munkakörére és a munkaköri leírásában foglaltakra nézve értelemszerűen érvényes.

(B) Alapelvek

11.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai tiszteletben tartják minden ember méltóságát, értékét, jogait, céljait és szándékait.

12.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai – a Magyar Köztársaság Alkotmánya 70/A. § (1) bekezdésének¹ megfelelően az érintettek hátrányos megkülönböztetése nélkül végzik munkájukat.

13.

¹ „70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.” (A Magyar Köztársaság Alkotmánya)

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak felelőssége a döntéshozók, valamint a közvélemény figyelmét felhívni mindarra, amiben a kormányzat, a társadalom vagy egyes intézmények felelősek a gyermekvédelmi problémák kialakulásáért és fennmaradásáért, illetve amivel akadályozzák ezek enyhítését. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak joga és kötelessége, hogy ennek érdekében szakmai és társadalmi érdekérvényesítő szervezetekhez (és ezzel egyidőben a FICE Magyarországi Egyesületéhez) forduljanak. A FICE Magyarországi Egyesülete joga és kötelessége eljárni ezen ügyekben.

14.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai az általános adatvédelmi szabályokon túl is kötelesek biztosítani a titoktartást és az információk felelős kezelését, de társadalmi felelősségük, vagy egyéb kötelezettségeik módosíthatják ezt a felelősséget, amit mindenkor az érintettek tudomására kell hozniuk. A titoktartás minden szóbeli, írásbeli, hang- és képanyagra rögzített és az azokból kikövetkeztethető információra, az esettanulmányokra, esetismertetésekre és publikációkra is vonatkozik.

15.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai az ellátás igénybevevőjének kiszolgáltatott helyzetével nem élnek vissza.

16.

A FICE Magyarországi Egyesülete hozzásegíti, tagjait, hogy empátiás készségeiket fejlesztve is megfelelhessenek az etikai elvárásoknak.

(C) A gyermekvédelmi szakellátási tevékenység alapvető etikai normái

17.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai

- a) a gyermekek/fiatalok egyéniségét és emberi méltóságát mindenkor tiszteletben tartják, nem bántalmazzák, nem alázzák meg;
- b) törekvéseiknek, céljaiknak elérésére sem testi, sem lelki erőszakot nem alkalmaznak;
- c) eljárásaikat a gyermekek/fiatalok életkorához, egyéniségéhez, mentális képességeihez, speciális vagy különleges szükségleteihez igazítják; semminemű olyan tevékenységet nem fejtenek ki, vagy nem kezdeményeznek, amely káros hatással lehet a gyermekek/fiatalok testi vagy lelki épségére;
- d) döntéseiket a gyermekek/fiatalok érdekeit és érdeklődését szem előtt tartva hozzák meg;
- e) minden egyes gyermekkel/fiatallal törődnek, fejlesztik, hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaznak;
- f) érvényre juttatják az intézmény szakmai programjában megfogalmazott elveket és eljárásokat;
- g) törekszenek az együttélés során keletkező konfliktusok helyes kezelésére;

- h) segítséget nyújtanak a gyermekek/fiatalok személyes konfliktusainak, problémáinak megoldásában;
- i) a gyermekek/fiatalok szüleivel, hozzátartozóival kapcsolatot kezdeményeznek és ápolnak, bevonva őket a nevelés feladataiba;
- j) a gyermekek/fiatalok bántalmazásáról, a testi, lelki, erkölcsi veszélyeztetettségéről szerzett információkat eljuttatják az illetékesekhez, a lelkiismereti és személyiségi jogok szigorú tiszteletben tartásával;
- k) csak olyan ismereteket és véleményeket közvetítenek a gyermekeknek és fiataloknak, amelyek igazságtartalmáról meg vannak győződve, nem vezetnek félre, nem csapják be őket, de nyitottak maradnak a más vélekedésekről történő tájékoztatás előtt;
- l) az egyéni gondozási-nevelési terv alapján személyre szóló fejlesztő feladatokkal, egyéni bánásmódot alkalmazva foglalkoznak a gyermekekkel és fiatalokkal, a törvényes munkaidő határain belül;
- m) felkészülten és aktívan vesznek részt a helyi dokumentumok megalkotásában, elfogadásában és érvényre juttatásában;
- n) alapelveként vállalják és törekszenek az intézmény lakói személyes szükségleteinek és a közösség normáinak összehangolására, az összhang megteremtésére és fenntartására;
- o) tiszteletben tartják a gyermekek/fiatalok privát szféra iránti igényeit és jogait.

(D) A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai személyiségével kapcsolatos etikai normák (felelősség önmagunk iránt)

18.

A gyermekvédelmi szakellátás minden munkatársa egész személyiségével vesz részt a gyermekek és fiatalok családhelyettesítő gondozásában és a teljes személyiségükre hat. A pozitív irányú hatni tudás érdekében küzdeniük kell az elszürkülés, a rutinból következő rugalmatlanság ellen.

19.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai személyes felelősséggel tartoznak önmaguk iránt a következő területeken:

(1) A szakmai kompetencia megtartása és javítása érdekében

- a) használják és fejlesszék képességeiket, ismereteiket és tapasztalataikat;
- b) vegyenek részt képzéseken és továbbképzéseken, hogy szinten tartsák szakmai készségeiket;
- c) újra meg újra vizsgálják felül az attitűdjeiket és újítsák meg motivációjukat, igényeljék és vegyék igénybe a szupervíziót, hogy ezek segítségével fejlesszék szakmai személyiségüket.

(2) A normák megtartásáért

- a) őrizték meg szakmai elhivatottságuk magas szintű személyes magatartási normáit;
- b) ismerjék fel, hogy személyes értékeik, véleményük, tapasztalataik és hajlamaik befolyásolhatják gondolkodásukat és döntéseiket;
- c) munkájukban törekedjenek a munkatársaikkal való együttműködésre, a szükségtelen konfliktusok elkerülésére, és a munka során kialakuló konfliktusok konstruktív megoldást kereső, szakmai alapon történő rendezésére;
- d) törekedjenek a személyes és a szakmai kapcsolatok világos és egyértelmű elválasztására;
- e) ismerjék fel a tudásuk és a kompetenciáik korlátait, és utasítsanak el minden olyan feladatot vagy felelősséget, amit képtelenek lennének biztonságosan és megfelelő szakmai színvonalon teljesíteni;
- f) szükség esetén kérjenek tanácsot;
- g) ha úgy ítélik meg, hogy a szakmai szabályokkal vagy a saját erkölcsi meggyőződésükkel ellenkezően kellene cselekedniük, forduljanak olyan felelős vezetőhöz, akinek kellő kompetenciája van a helyzet megítélésére, az ellentmondás feloldására;
- h) utasítsanak vissza minden ajándékot, kedvezményt vagy befolyásolási szándékot, amit úgy lehet értelmezni, hogy azzal hatást akarnak gyakorolni a tevékenységük végzésére és különösen döntéseik meghozatalára;
- i) magatartásukkal és nyilatkozataikkal tegyék egyértelművé, hogy a szakmai tevékenységüket semmiféle anyagi érdek, előnyszerzési szándék nem befolyásolja;
- j) ügyeljenek a hibák megelőzésére, ha mégis tévedtek, hibáztak, etikai kötelességük, hogy törekedjenek annak kijavítására.

(3) Fizikai és szakmai jól-létük fenntartása érdekében

- a) legyenek tudatában szakmai-etikai értékeiknek, és annak, hogy azokat a gyakorlatban is képesek érvényesíteni;
- b) legyenek tudatában szellemi értékeiknek és törekedjenek azok gyarapítására;
- c) őrizték meg személyes fizikai és mentális épségüket, annak érdekében, hogy ezekkel a gyermekek érdekét szolgálhassák.

(E) A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak felelőssége a gyermekek, a fiatalok és családjuk iránt

20.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai felelősek azokért a szolgáltatásokért, amiket a gondozás folyamatában közvetlenül a gyermekeknek, a fiataloknak és családjaiknak nyújtanak, és azokért a szolgáltatásokért is, amiket a hozzájuk kapcsolódó egyéb segítőknek kínálnak. Különös felelősséget jelent, hogy olyan gyermekekkel kell foglalkozniuk, akikkel nem azok saját akaratából, hanem valamely hatósági döntés következményeként kerülnek kapcsolatba, és akiknek nincsen módjuk arra, hogy ezt a kapcsolatot megszakítsák.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak kapcsolata a gyermekekkel és fiatalokkal gondviselő-gondozott kapcsolat. Arra kell törekedniük, hogy pozitív érzelmet közvetítő, elfogadó, a gyermek/fiatal önmegvalósítását szem előtt tartó, azt segítő nevelők legyenek.

(1) A gyermekek és a fiatalok jogainak érvényesítése érdekében

- a) ismerniük, tisztelniük és védelmezniük kell azokat, mind egyénként, mind pedig a szolgáltatást igénybevevő csoportként;
- b) be kell vonniuk a gyermekeket és a fiatalokat a velük kapcsolatos döntéshozatalba;
- c) erősíteniük kell az önállóságukat;
- d) képeseknek kell lenniük arra, hogy felelősséget vállaljanak az általuk közvetlenül nyújtott szolgáltatásokért;
- e) védelmezniük kell neveltjeik érdekeit;
- f) segíteniük kell a speciális és a különleges szükségletű gyermekeket abban, hogy a többi gyerekkel egyenlő esélyeik legyenek;
- g) meg kell bizonyosodniuk arról, hogy a gyermekeket a velük való foglalkozás során semmilyen ártalom nem fenyegeti. Amennyiben ilyen ártalom fennállna, meg kell tenniük minden lehetséges intézkedést annak elhárítására;
- h) a hozzátartozókkal folytatott egyéni beszélgetések során elhangzott információkat bizalmasan kezelik, illetőleg csak a gyermekek/fiatalok érdekében használják fel;
- i) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai nem használhatják fel a segítő folyamatot pártpolitikai célok érdekében. *
- j) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai nem használhatják fel a segítő folyamatot a vallási és lelkiismereti meggyőződés kialakulása ellen, vagy annak erőszakos befolyásolása érdekében*

*Amennyiben a szolgáltatás igénybevétele mégis kötött valamilyen elkötelezettséghez, arról az igénybevevőket előre tájékoztatni kell;

- k) a gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik a gyermekvédelmi szakellátás munkatársaira vonatkozó panaszát az érintett felek bevonásával kell megvizsgálni.

(2) A gyermekek és fiatalok jól-létéről, egészséges személyiségfejlődéséről kell gondoskodniuk, hogy felnőve autonóm személyiséggé tudjanak válni. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai törekedjenek a gyermekekkel és fiatalokkal bizalmon alapuló kapcsolatot kiépíteni. Vezető és nevelő szerepüket a gyermekek/fiatalok egyéniségének tiszteletben tartásával és kezdeményező hajlamuknak tág teret adva töltik be.

- a) a gyermekek egyéni sajátosságai (helyzete és életkora) alapján kell kialakítani minden gyermek számára a fejlesztés különböző területeit, az alkalmazandó és alkalmazható módszereket és a különleges körülményeket figyelembe vevő szolgáltatásokat;
- b) a gyermekek/fiatalok fejlődésének elemzése során a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai gazdag eszköztárat alkalmaznak, felelősen mérlegelnek az egyéni képességek, sajátos körülmények és az objektivitás normarendszerének egyeztetése során;

- c) a különféle egyéniségű munkatársak a módszerek, az eljárások és a stílusok széles skáláját képviselhetik. Személyiségük hitelességét őrizniük kell;
- d) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai arra törekednek, hogy elhárítsanak, kiküszöböljenek minden olyan befolyásoló tényezőt, amely a tárgyilagos munkavégzést gátolja. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai nem használnak becsmérlő kifejezéseket sem szóban, sem írásban;
- e) az erkölcsi kérdések megítélésében a szakmai közösségükkel egységben lépnek fel, az értékeket tekintve az intézmény szakmai programjában foglaltaknak megfelelően. (Ilyen individuális értékek például: az egyén integritása és méltósága, önmeghatározási joga, önmegvalósítása, lehetőségeinek teljes kibontakoztatása, személyiségének gyarapodása és a szociális alapértékek például: szabadság, egyenlőség, demokrácia, más megfogalmazásban: az ember méltósága, a munka tisztelete és megbecsülése, a műveltség, az igazságosság, a becsületesség, a jóság, a szolidaritás.);
- f) a fegyelmezés és a büntetés alapja az együttélést és a közös tevékenységet zavaró, valamint a saját és a mások fejlődését gátló, romboló cselekedetek megítélése. Fegyelmezés vagy büntetés alkalmazása közben a gyermekvédelmi szakellátás munkatársait nem befolyásolhatják negatív érzelmek. Akkor alkalmaznak fegyelmezést vagy büntetést, amikor szakmai megfontolásból ezt tartják a legcélravezetőbb pedagógiai eljárásnak.

(3) A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai és a gyermekek/fiatalok családja közti kapcsolat alakításában a kölcsönös elfogadásra kell törekedni.

- a) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak szakmai munkájuk során, adott esetben szembesíteniük kell a gyermekeket, fiatalokat és hozzátartozóikat tudatosan vagy nem tudatosan követett/vallott értékeik rájuk vagy/és szűkebb-tágabb környezetükre nézve káros következményeivel.

(4) Világos határokat kell meghúzni a szakmai és a személyes kapcsolatok között, ennek érdekében

- a) biztosítaniuk kell, hogy a gyermekek világosan lássák a szakmai és a személyes kapcsolatok közti határvonalakat;
- b) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai nem avathatják be a gyermekeket, fiatalokat és hozzátartozóikat a munkahelyi vitákba;
- c) el kell kerülniük, hogy titkokat megosszanak egy gyermekkel vagy fiatallal a kollégák kirekesztése céljából;
- d) gyermekvédelmi szakellátásban összeférhetetlen a szakellátás munkatársai és a gyermekek, fiatalok valamint hozzátartozóik között rokoni, baráti, közvetlen munkatársi, szerelmi, üzleti (haszonszerzésen alapuló) kapcsolat;
- e) a gondozott gyermekek, fiatalok vagy az intézmény számára juttatott javakból a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai nem részesülhetnek;
- f) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai sem a hozzátartozóktól, sem a gyermekektől/fiataloktól nem fogadnak el olyan ajándékot, amely értékénél vagy az ajándékozás módjánál fogva lekötelezettséghez vezet;
- g) a hozzátartozók vagy a gyermekek/fiatalok munkáját saját céljaikra nem veszik igénybe;
- h) szigorúan tilos a gyermekekkel és fiatalokkal a szexuális kapcsolat.

(5) Együtt kell működniük másokkal is a gyermekek és a fiatalok szükségleteinek kielégítése érdekében, ezért

- a) a gyermekek - legjobb - érdekeit képviselik, de tiszteletben tartják mások érdekeit is;
- b) ismerniük kell a családok, illetve a közösségek tagjait;
- c) meg kell könnyíteniük más szolgáltatások bekapcsolódását is a gyermekek és fiatalok igényeinek kielégítésébe, partneri kapcsolatot kell velük kialakítaniuk;
- d) bátorítaniuk kell a közreműködő részvételt a szakma képviselői, a gyermekek és fiatalok, családjaik és a szélesebb közösség közötti felelősség elosztásában;
- e) támogatniuk kell a gyermekek és fiatalok családjaikat a gondoskodásban, és lehetőleg képessé kell tenni őket arra, hogy fenntartsák a családi kapcsolatokat;
- f) különös felelősséget jelent a családokkal való kapcsolattartásban, ha a szülők szülői jogai korlátozva vannak, és ilyen körülmények között kell biztosítani a kapcsolattartást a gyermekek és a családok között;
- g) követniük kell a gyermekeket ellátó más felelős szakemberek, különösen az egészségügyi szolgálat szakembereinek előírásait. Amennyiben ezekkel kapcsolatban bármilyen kérdés merülne fel, azt az illetékes szakemberrel, szükség esetén a felelős vezetővel kell tisztázniuk;
- h) szakmai megfontolás után, és/vagy összeférhetetlenség esetén kérhetik a segítő kapcsolat megszakítását, úgy, hogy gondoskodnak a gyermekek, fiatalok további szakmai segítségéről.

22.

Az önkéntesek, a laikus segítők és a gyakornokok szolgáltatásba való bevonásáért, illetve az általuk nyújtott szolgáltatások minőségéért az őket bevonó munkatársé, illetve az intézmény vezetőjé a felelősség.

23.

(5) A rossz gyermekellátási/védelmi gyakorlat ellensúlyozása érdekében

- a) el kell kerülniük a részvételt olyan tevékenységekben, amik mások, különösen a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik számára sértőek, lenézőek, pszichológiailag, pedagógiailag vagy más módon veszélyeztetőek, másokat kihasználóak, vagy fizikailag ártalmasak az érintetteknek;
- b) védelmezniük kell a gyermekeket mindenfajta bántalmazástól és az elhanyagolástól, amennyiben erre mégis sor került, ezt az arra illetékes szervezet vagy személy számára jelenteniük kell;
- c) el kell kerülniük, hogy összejátsszanak a gyermekekkel és fiatalokkal törvényellenes cselekedetek következményei alóli kibújás érdekében;
- d) amennyiben azt észlelik, hogy egy jogszabály hibás és ez vezet a jogellenes cselekedetekhez vagy helyzetekhez, a megfelelő fórumokon kezdeményezniük kell az adott jogszabály módosítását;
- e) biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatásuk ne legyen diszkriminatív a gyermekekkel, fiatalokkal és hozzátartozóikkal szemben: sem a faj, sem a bőrszín, sem az etnikum, sem a nemzeti hovatartozás, sem az ősök, sem az életkor, sem a nem, sem a szexuális orientáció, sem a családi állapot, sem a vallás, sem a képességek és fogyatékoságok, sem az egészségi állapot, sem a politikai vélemény vagy vonzódás, sem pedig a szocio-ökonómiai státus alapján.

(F) A gyermekvédelemi szakellátás munkatársai és a szakma kapcsolata (felelősség a szakma iránt)

24.

A gyermekvédelemi szakellátás munkatársai felelősséggel tartoznak saját szakmájuk iránt, hogy folyamatosan nyomon kövessék a szakma fejlődését, változását és azt alkalmazzák munkájukban, továbbá ez a felelősség tükröződik azokban a szakmai és egyéb törvényes testületi eljárásokban, amik kialakítják a szabályozó elveket és eljárásokat, és meghatározzák a szakma szabályait:

(1) A szakmai szabályozó elvek és eljárások kialakítása céljából

- a) gondoskodniuk kell a gyakorlati követelmények magas színvonaláról, új munkamódszerek kifejlesztéséről a változó szükségleteknek megfelelően;
- b) támogatniuk kell az etikai kódex bevezetését és széles körű megismertetését.

(2) A szakmai ismeretek és készségek fejlesztése érdekében

- a) hozzá kell járulniuk az elméleti és a gyakorlati szakmai tudás növeléséhez kutatási programok támogatásával, vagy azok elindításával. Biztosítaniuk kell, hogy ezek tervezése, levezetése és értékelése a kutatási etika és a szakmai (nevelői) követelmények szellemével összhangban legyen;
- b) a kutatási eredményeket alkalmazniuk kell a gyermekek és fiatalok érdekében;
- c) a bármely szinten is gyermekekkel és fiatalokkal dolgozó gyermekvédelemi munkatársak számára magas minőségű szakmai oktatást és képzést kell szervezni és tartani;
- d) tanulni kell a más szervezeteknél és más országokban dolgozó kollégáktól.

(3) Jó munkahelyi kapcsolatokról kell gondoskodni, ezért

- a) mediációra kell törekedniük, amikor a kollégákkal való konfliktust informálisan is meg lehet oldani;
- b) az etikai kódex előírásait sértő gyakorlatról a FICE Etikai Kollégiumának jelentést kell tenniük;
- c) hozzá kell járulniuk a szakmai testületek és szervezetek fejlesztéséhez;
- d) biztosítaniuk kell a más szakmák képviselőivel való együttműködést a gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik érdekében;
- e) a szolgáltatásokat úgy kell irányítani és szervezni, hogy azok mindenekelőtt a gyermekek és fiatalok szükségleteit elégítsék ki.

25.

A gyermekvédelemi szakellátás munkatársai arra törekszenek, hogy a társintézmények, szervezetek és szakemberek együttműködjenek, szakmaközi egyeztetéseket, fórumokat hozzanak létre, a források bővítése, a szakma belső munkamegosztásának fejlesztése, esetmegbeszélő csoportok szervezése, valamint a szakma és a gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik érdekeinek képviselete érdekében.

(G) A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai és kollégáik kapcsolata (felelősség a kollégák iránt)

26.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai felelősséggel tartoznak közvetlen munkatársaik és a többi szakmabeli iránt, akikkel együtt kell dolgozniuk azoknak az érdekében, akik iránt felelősek:

- (1) A jó gyakorlat támogatása érdekében
 - a) a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozó munkatársak kapcsolatában alapvető érték az együttműködés. A bizalom és az együttműködés szellemében kell kollégáikkal a kapcsolatokat kialakítaniuk és fenntartaniuk;
 - b) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai tiszteletben tartják munkatársaik nézeteit, tekintettel vannak képzettségükre és kötelezettségeikre. A kollégáikkal tisztelettel, udvariasan, korrektül és bizalommal kell bánniuk;
 - c) a szakmai eredmény elismerése érdekében összhangban kell velük lenniük. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai szaktudásukat, gyakorlati tapasztalataikat és szakmai információikat munkatársaikkal megosztják;
 - d) csoporttagként kell cselekedniük, támogatva a csoport többi tagját, következesen megtartva a normákat és támogatást ajánlani nekik, támogatást elfogadni tőlük, különösen krízishelyzetben. Más szakemberekkel történő együttműködés során a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai azok kompetenciahatárait tiszteletben tartják, ez azonban saját felelősségüket a munkájuk további folytatásában nem csökkentheti;
 - e) a kollégákat tárgyilagosan kell tájékoztatniuk azokról az ügyekről, amik rájuk is tartoznak;
 - f) segíteniük kell a kollégákat abban, hogy fejlesszék szakmai kompetenciáikat szupervízió, képzések és egyéb támogatási formák révén;
 - g) megértőnek kell lenniük a kollégákkal szemben az ő szakmai problémáikról és nehézségeikről folytatott viták során, kivéve azokat az eseteket, amikor ez a gyermekek és fiatalok érdekeinek sérelmét, a velük kapcsolatos felelősség hiányát jelenti;
 - h) mindaddig kiállnak kollégájuk mellett a gyermekek/fiatalok, a hozzátartozók és a külvilág előtt, amíg a másik szakmai vagy etikai hibája kétséget kizáróan be nem bizonyosodik;
 - i) a gyermekeket, fiatalokat és hozzátartozóikat más kollégákhoz, illetve más szakmák képviselőihez kell irányítani, ha saját kompetenciájuk nem elégséges a problémák megfelelő kezeléséhez.
- (2) A rossz gyakorlat ellensúlyozása érdekében
 - a) nyitottan fogadják kollégáik szakmai észrevételeit, akár elismerők, akár kritikusak rájuk nézve;
 - b) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak kollégáikkal való kapcsolatát a bizalom, a tisztelet és a szolidaritás határozza meg, ez azonban nem vonatkozhat a szakmai problémák elfedésére. A kollégák figyelmét fel kell hívniuk a rossz gyakorlatra és a szakmai normák megszegésére, annak érdekében, hogy javíthassanak a gyakorlatukon;

- c) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai tiszteletben tartják munkatársaik és más szakemberek eltérő véleményét és munkamódszerét, kritikájuknak felelős módon, az érintett bevonásával adnak hangot;
- d) meg kell kísérelniük a kollégákkal való vélemény-különbségeket feloldani, akár közvetlenül, akár a csoportban;
- e) a szakmai vitákat tárgyszerűen, az övékkel ellentétes nézetek iránti toleranciával folytatják;
- f) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársait munkatársaikkal való magánjellegű kapcsolataik nem befolyásolhatják abban, hogy szakmai tevékenységüket legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint végezzék;
- g) azonnal jelenteniük kell a felelős személynek, ha úgy tűnik, hogy a kollégák egészsége, biztonsága veszélyben van;
- h) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai védik munkatársaikat az igazságtalan eljárásokkal szemben. Támogatják őket a gyermekek, fiatalok és a szakma érdekei miatt vállalt esetleges összeütközésekben;
- i) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai kollégájuk helyettesítésekor tekintettel vannak annak érdekeire, szakmai munkájára és a gyermekekkel, fiatalokkal és hozzátartozóikkal kialakított kapcsolatára;
- j) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai és az őket foglalkoztató intézmény, szervezet felelőssége, hogy csak feladataik ellátására alkalmas állapotban lépjenek munkába.

(H) A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak munkahelyükhöz való viszonya (felelősség a munkaadók iránt)

27.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai az intézményi szervezet tagjai, felelősséggel tartoznak azon szervezetek iránt, amelyek foglalkoztatják őket. Ennek érdekében:

(1) Támogatniuk kell a munkaadót

- a) a szerződésben vállalt kötelezettségek és feladatok végrehajtásával. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai részt vesznek az intézmény szakmai közösségi életében; alkotó módon közreműködnek az értekezleteken, részt vesznek a testületi döntéshozatalban, intézményi szintű feladatokat vállalnak;
- b) a vezető és vezetettek kapcsolatát a korrektség, a tárgyilagosság, az őszinteség, a kölcsönös bizalom és tisztelet jellemzi;
- c) hozzá kell járulni a szervezet szakmai törekvéseinek a megvalósításához. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai önkritikusan viszonyulnak saját munkájukhoz, azt állandóan ellenőrzik és értékelik. A külső szakmai ellenőrzést és értékelést nyitottan, együttműködően fogadják;
- d) segíteni kell az intézményt szervezeti kultúrájának alakításában, a legmagasabb szintű szolgáltatás biztosításában;
- e) lojalitást kell irányában tanúsítani. Az intézmény belső életével kapcsolatos információk szolgálati titokként kezelendők, illetéktelen személyeknek tovább nem adhatók. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai sem tetteikkel, sem nyilatkozataikkal nem csorbítják intézményük és hivatásuk jó hírét;

- f) világosan meg kell különböztetni a szervezet képviselőiben tett kijelentéseket, valamint az egyes személyek véleményét és ítéleteit egymástól. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai méltó módon képviselik intézményüket és a gyermekvédelmi szakmát a külvilág előtt;
- g) hozzá kell járulni a szervezet fejlődéséhez abból a célból, hogy még hatékonyabban feleljen meg a gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik szükségleteinek;
- h) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai minden jogos eszközt igénybe vesznek intézményük és szakmájuk jó hírének öregbítésére.

(2) A szervezeten belüli független szakmai státusz fenntartása érdekében

- a) kísérletet kell tenniük annak biztosítására, hogy megfelelő források álljanak rendelkezésre a gyermekek és fiatalok szükségleteinek kielégítéséhez, hogy ezek a források pártatlanul legyenek odahelyezve, és fel kell hívniük a felelős személyek figyelmét a szolgáltatásban tapasztalt hiányosságokra, és biztosítani kell a szükséges forrásokat;
- b) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai arra törekednek, hogy munkahelyük szakmapolitikáját és gyakorlatát javítsák, növelve ezzel a szolgáltatások hatékonyságát és színvonalát. Ennek érdekében vegyenek részt esetmegbeszélő csoporton, szupervízióon vagy más szakmai továbbképzéseken;
- c) minden olyan körülményt jelenteniük kell a felelős személynek, ami a biztonságos és a megfelelő szolgáltatások teljesítését akadályozza, vagy amikor veszélyeztetett az elfogadott gyakorlati normák megtartása;
- d) jelenteniük kell bármiféle hibás gyakorlatot vagy a szolgáltatás elfogadhatatlan szempontját, a szolgáltatás magas színvonalának és a szervezet jó hírnevének fenntartása érdekében. Amennyiben a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai tudomására jut a gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik jogsérelme, bántalmazottsága, vagy függő, kiszolgáltatott helyzetével való visszaélés, vizsgálatot kezdeményezhetnek, és a FICE Magyarországi Egyesületének Etikai Kollégiumához fordulhatnak bejelentéssel, állásfoglalás érdekében;
- e) a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai arra törekednek, hogy munkahelyükön érvényesüljenek az Etikai Kódex elvei, értékei. Amennyiben a fenti cél elérésében huzamosabb ideig akadályozzák őket, segítségért a FICE Magyarországi Egyesületének Etikai Kollégiumához fordulhatnak.

(I) A gyermekvédelmi szakellátás munkatársainak a társadalomhoz való viszonya (felelősség a társadalom iránt)

28.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai lehetőségeik szerint közreműködnek a gyermekvédelmi problémák okainak elemzésében, az azokat kezelni, oldani hivatott társadalompolitika, szociálpolitika, családpolitika, gyermekkor-politika, gyermekvédelmi politika fejlesztésében, a problémák okainak elemzésében, az új vagy jobb struktúra kialakításában.

29.

A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai felelősséggel tartoznak a közösségnek is, mivel az valamilyen módon hozzájárul a társadalom jövőbeli polgárainak a felneveléséhez. Ezért:

(1) Meg kell egyezni abban, hogy

- a) a nyilvánosságot állandóan tájékoztatják a gyermekek, fiatalok és hozzátartozóik szükségleteiről és számukra biztosított szolgáltatásokról. A gyermekvédelmi szakellátás munkatársai minden esetben közlik, hogy milyen minőségben, kinek a nevében (egyén, munkahely, szakma, párt, egyház, szervezet stb.) nyilatkoznak, vagy cselekszenek;
- b) megértést tanúsítanak a társadalom sokszínűsége iránt és megkönnyítik ennek elfogadását;
- c) bátorítják a nyilvánosság részvételét a szociálpolitika és a szociális intézmények alakításában.

(2) A szélesebb társadalmi összefüggésekben is ki kell elégíteni a gyermekek és a fiatalok szükségleteit, ezért

- a) a közösség részéről az emberek szükségleteinek megfelelő szolgáltatásokat kell biztosítanunk;
- b) a gyermeki jogok megismertetésének az egész társadalomban való elterjesztésén kell munkálkodnunk;
- c) támogatnunk kell a politikát és a törvényeket abban, hogy biztosítsák a gyermekek és fiatalok, valamint családjaik jólétét, és tiltakozni kell minden olyasm ellen, ami ezt megakadályozza.

30.

A segítő munka során a gyermekvédelmi szakellátás munkatársai védelemre jogosultak a velük, intézményükkel vagy a gyermekekkel, fiatalokkal és hozzátartozóikkal szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben. Ha az etikai sérelem akár intézmények, akár személyek részéről éri őket, védelemért a munkáltatóhoz, illetve annak fenntartójához, vagy a FICE Magyarországi Egyesületének Etikai Kollégiumához fordulhatnak állásfoglalásért.

31.

A FICE Magyarországi Egyesületének Etikai Kódexe a szervezet minden tagjára nézve kötelező. A FICE tagjainak kötelessége az Etikai Kódexben foglaltak megismertetése szűkebb gyermekvédelmi munkahelyén.

(J) Záró rendelkezések

32.

A FICE Magyarországi Egyesülete legalább ötévente vizsgálja felül az Etikai Kódexet. A benyújtott változtatási javaslatokat szakmai nyilvánosság előtt, konferencián kell megvitatni és konszenzusos szavazással elfogadni.

33.

Az etikai alapelvek és normák nem helyettesítik a szakma működési feltételeit.

34.

A FICE Magyarországi Egyesületének Etikai Kódexe nyilvános, az igénybevevők és az együttműködő intézmények/szervezetek számára hozzáférhetővé kell tenni.

35.

A FICE Magyarországi Egyesülete létrehozza az Etikai Kollégiumot konzultációs és jogorvoslati céllal.

36.

Az Etikai Kollégium állásfoglalásai a személyiségi jogok tiszteletben tartásával nyilvánosságra kerülnek.